

Rhyparochromus vulgaris:

een vaker voorkomende gast in huis

Wantsen worden met enige regelmaat in huis aangetroffen. Naast soorten die daar thuishoren als de gemaskerde roofwants *Reduvius personatus* (L. 1758) en de bedwants *Cimex lectularius* (L. 1758), kunnen dat een aantal andere soorten zijn.

Rhyparochromus vulgaris.

Foto: André den Ouden (drie exemplaren op vermolmd hout)

Doorgaans zijn het toevallig verdwaalde exemplaren, die met boodschappen of met de was naar binnen worden gehaald, of die - aangetrokken door de verlichting - 's avonds naar binnen vliegen. Naast inheemse soorten zijn dat steeds vaker exoten, die met allerlei producten ons land binnenkomen. Een voorbeeld daarvan is *Nezara viridul* (L. 1758), die vaak met groente en fruit uit Zuid-Europa en Afrika wordt ingevoerd. Het kunnen echter ook dieren zijn die bewust onze leefomgeving opzoeken om er te overwinteren. Een duidelijk voorbeeld daarvan is de Noord-Amerikaanse *Leptoglossus occidentalis* (Heidemann 1910), waaraan eerder al aandacht werd besteed in Dierplagen Informatie.

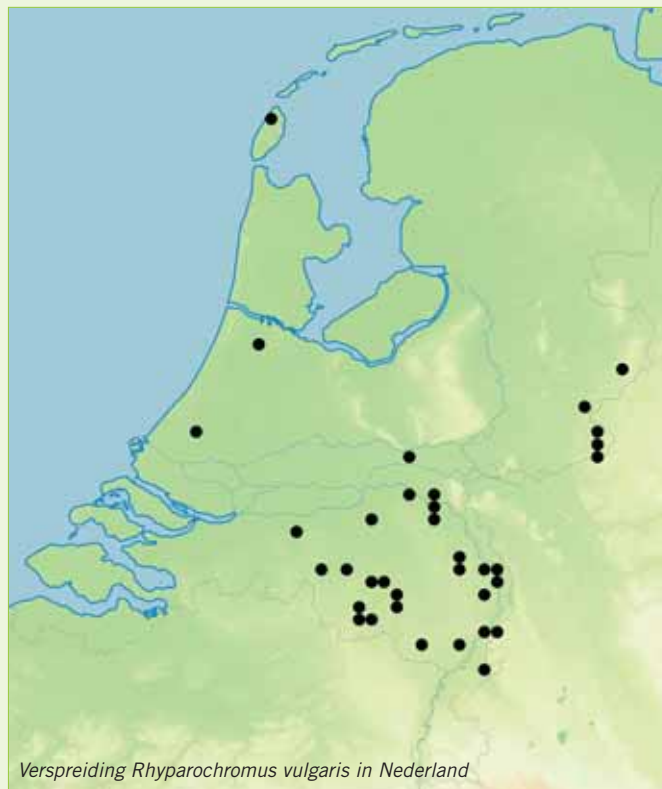
Waarnemingen *Rhyparochromus vulgaris*

Een andere soort die de laatste jaren steeds vaker in en rond woningen wordt aangetroffen is *Rhyparochromus vulgaris* (Schilling, 1829), een soort van de familie Lygaeidae die voor het eerst in 1987 in ons land werd aangetroffen. Het is een 7-8 mm grote Midden- en Zuid-Europese soort, die naar het oosten toe tot in Centraal-Azië wordt gevonden. Tot eind jaren tachtig van de vorige eeuw kwam ze in Midden-Europa vooral voor in het Middelgebergte, maar breidde zich daarna sterk in noordwestelijke richting uit. Uit Nederland zijn tot dusver 51 waarnemingen bekend, waarvan meer dan de helft uit 2010 en vele uit of in de buurt van woningen. Het verspreidingsgebied is grotendeels beperkt tot Zuid-Oost Nederland, waar ze tot nu toe gemeld is uit 35 uurhokken. Daarnaast zijn er incidentele waarnemingen op Texel, in Badhoevedorp en in Delft. Ze voelt zich hier kennelijk goed thuis en een snelle verdere verspreiding is te verwachten. De eerste vondst in Engeland in 2010 past in dit patroon.

Heerlijk hout

De *Rhyparochromus vulgaris* leeft in de buurt van bomen, langs bosranden, op kaalslagen, in houtsingels langs cultuurland en in tuinen met bomen en struiken, vaak in grote aantallen bij elkaar, onder loszittende schors van dode bomen en in vermolmd hout. Houtstapels en opslagplaatsen van open-

haardhout zijn favoriete verblijfplaatsen. Het voedsel bestaat vermoedelijk hoofdzakelijk uit zaden, maar larven van bastkevers zouden ook op het menu staan. *Rhyparochromus vulgaris* heeft één generatie per jaar. De eieren worden in het voorjaar afgezet in het strooisel en de nieuwe generatie is volwassen vanaf juli. Volwassen dieren kunnen goed vliegen en maken daarvan gebruik om goede overwinteringsplekken te zoeken en in het voorjaar om weer geschikte voortplantingsplekken te zoeken. Opvallend bij deze soort is dat al vanaf augustus de overwinteringsplekken worden opgezocht en meer dan de helft van de waarnemingen stamt dan ook uit de maanden augustus tot en met oktober. Onze woonomgeving valt kennelijk zeer in de smaak als winterkwartier en als het daar warm genoeg is, gaan ze ook niet in winterrust, maar blijven ze actief. Mogelijk kan deze nieuwkomer mede dankzij dit gedrag hier overleven. Versleping met openhaardhout speelt waarschijnlijk een belangrijke rol bij de verdere verspreiding. Grotere aantallen in huis kunnen tot overlast leiden, maar ze zijn niet schadelijk en steken niet. Ook hier geldt dus dat bestrijden niet nodig is. Verplaatsing naar geschikte overwinteringsplekken buiten is de beste oplossing.

Verspreiding *Rhyparochromus vulgaris* in Nederland